

N° 244.

D. 14. Października.

PIĄTEK.

ROK 1825.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Traktat Wiedeński
1809.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

N. PAN, raczył ozdobić Orderem S. Włodzimierza III Klasy, Dyrektora Kancelarii Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego, Jgnacego *Turkuła*, i Sekretarza tejże Kancelarii Józefa Hr. *Sobolewskiego*.

JW. Jgnacy Hrabia *Sobolewski* Minister przydujący w Kom: Rząd Sprawiedliwości, powrócił do *Warszawy*.

X. Jgnacy *Pawłowski* mianowany został Biskupem Koadjutorem Dyceezji Rzymsko-Katolickiej w *Kamieńcu Podolskim*.

Professor Uniwersy: Króle: Warz: *Szubert*, Dyrektor Ogrodu Botanicznego, zwiedziwszy *Czechy*, *Austrią*, *Bawarią*, *Niderlandy*, *Kraie nadreńskie* i *Paryż*, wrócił do *Warszawy*; przywoził więcej niż 600. rzadkich roślin, których dotąd niedostawało w Ogrodzie botanicznym *Warsz*.

Cena *Kawy* stoi w mierze, cena *Cukru* nieco się podniosła.

Taniec Polski, skomponowany w *Wiedniu* przez Professora *Wurfla* i dedykowany JPaninie *Antoninie Mianowskiej*, wyszedł w Litografii A. *Brzeziny*.

z *Petersburga*. — N. PAN, ozdobił Krzyżami Orderowemi wiele osób, które swą gorliwością przyłożyły się do ocalenia życia wczasie burz, przytłumiania pożarów i dawania ratunku wczasie nadzwyczajnego wylewu w *Stolicy*.

— Rada Stanu *Ostolopow*, mianowany jest Dyrektorem Cesarskich teatrów w *Petersbur-*

gu na miejscu tajnego Radcy Stanu *Majkowa*. — w Powiecie *Chersońskim* d. 16 Lipca, wiele wsi zostało zniszczonych przez okropną ulewę, i grad wielkości gołębiego jaja; ta burza ponowiła się dnia 23, i rozciągała się od *Chersonu* do *Oczakowa*; szkody są bardzo znaczne. — z Kopalni będącej w górach *Uralskich*, oczekują na-
dejścia 250 pudów złota.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża*.

Król *Francuzki* przyzwał dnia 28 z. m. w S. *Klu* w Radzie Ministrów na której się *Xlze Delfin* znajdował. — Niedawno odbyło się wielkie polowanie w lesie S. *Germana* na którym znajdowało się wiele znakomitych osób. — Posąg *Ludwika XIV* już osadzono na wozie o którym niedawno doniesiono, i wkrótce zawieziony będzie do *Lionu*; ten Posąg ma być wieziony przez cenniejsze ulice *Paryża*. — w *Paryżu* obok *Panteonu* (teraz Kościoła S. *Genowefy*) powstała bitwa między robotnikami i żołnierzami, ostatni tem większą byli ożywieni odwagą, gdy właśnie bili się obok Grobowców swych *Marszałków*; nakoniec otrzymali żołnierze zwycięstwo nad robotnikami. — Zapewniają iż w *Tuluzie* utworzone będzie Towarzystwo rozkrzewiające wiarę *Rzymsko-Katolicką*; podobne Towarzystwa już są założone w *Lionie* i w innych znakomitych miastach *Francji*. — Donoszą z *Madrytu* że do zamku w S. *Ildefonso* niemanikt przystępują tylko Urzędnicy lub Dworzanie Królewscy. — Jeneralny Inten-

dent Policji w *Hiszpanji* Don *Rufino Gonzales* został aresztowany, i zawieszony do *Pampeluny*; w temże mieście panuje spokojność, wyjąwszy i wczasie *Balów* i w *Teatrze* wydarzają się burzliwe przypadki.—Między dwoma tegoczesnymi najslawniejszemi Spiewaczkami, to jest Panią *Mewil Fodori* i *Pasta* obecnymi w *Paryżu*, powstał spór o rolę *Semirady*, obie w dziennikach ogłosiły swoje prawa do tej roli na mocy kontraktów zawartych z dyrekcją, i ednak Pani *Fodor* oświadczyła iż odstępuje swej rywalce tak ważnej roli.—Jeszcze dzienniki *Paryżskie* są upełnione pochwałami *Opery Krzyżak w Egipcie*, ten *Krzyżak* okrywając się chwałą w *Wenecji*, *Neapolu* i *Londynie*, zbiera nowe laury w *Stolicy Francji*. — Dopiero teraz ukończono *Nadgrobek* dla *Józefiny*, pierwszej Małżonki *Napoleona*, na który kosztłożyli jej Dzieci. Ten pomnik wystawiono w *Ruel* w bliskości letniego pałacu *Malmeson* pod *Paryżem*, i tamże zwłoki tej Pani zmarłej 10 lat temu, w tych dniach zostały przeniesione.

Przed Kawiarnią *Paryżką* zwaną *Luxemburską*, zgromadziło się mnóstwo Ludzi; dla widzenia osobliwszego amatora *Kawy*, usiadł on przed wystawą tejże Kawiarni na wolnem powietrzu i kazał sobie dać 8 filiżanek *Kawy* które jedna po drugiej spokojnie wypijał, a gdy jeszcze kazał dawać więcej *kawy*, *Policja* wezwwała go aby się udał wewnątrz Kawiarni, gdyż natłok ciekawych na ulicy powiększał się coraz bardziej; udał się więc ten Amator do pokoju gdzie jeszcze wypił 20 filiżanek!—Również był natłok nad brzegiem *Sekwany*; właściciel *Psa* mniemając że ten wściekił się nagle, chciał go z mostu zepchnąć w rzekę, lecz rzucając *Psa* stracił równowagę, razem z *Psem* wpadł w wodę i już go niewidziano; rzućli się niektórzy na łódki chcąc go ratować, lecz przez kilka

chwil próżne było ich usiłowanie, dopiero nieco później przy drugim brzegu spostrzeżono ietonaący wypłynął, lecz nie o swej mocy, ów wierny *Pies* ciągnął swego Pana za suknią! Spieszna pomoc uratowała tego Jegomości, który iednakże istotnie swoje ocalenie temu *Pieskowi* iest winien!—Król *Pruski* wczasie swego pobytu w *Paryżu*, każdego wieczora zwiedza tameczne teatru.—Sąd Kryminalny w *Paryżu* skazał na 6 miesięczne więzienie, *Żebra*, który miał przy swej lichej odzieży wstążeczkę *Legji honorowej*, a nie dowiódł że był członkiem tejże *Legji*.—Kilkadziesiąt *Rzemieśników* w *Paryżu*, zamiast pracować przy swych warsztatach, utworzyli sobie towarzystwo, obrali *Prezesa*, *Sekretarzy* etc. i nazwali się uczniami *Apolina*, ta zabawa zamieniła się w prozinaetwo, z którego wynikły bezprawia. Sąd *Policji* rozwiązał to towarzystwo, a *Prezes*, *Sekretarze* i *Uczniowie*, *Apolina* musieli zapłacić od 15 do 25 franków na ubogich.—Dnia 29 z. m. iako w rocznicę urodzin *Xcia Bordo*, był obiad u tegoż *Xcia* zaczynającego rok 6ty życia, zaproszono do stołu także 6cio letnich Synów urzędników dworu.—Dziennik handlowy *Paryżski* donosi: że tak *Anglia* iako i *Francja* prosiły *Stanów Zjednoczonych* o modele do bardzo wydoskonalonych *Amerykańskich Fregat*, co pierwszemu *Mocarstwu* zostało odmówione, nam zaś z największą chęcią dozwolone. *Brandywine* na której płynie *Lafaiet* iest iudbardzo pięknym wzorem takiego okrętu.

Od Granic Tureckich.

Grecy którzy przed rokiem schronić się byli przymuszni do *Morei* z wyspy *Kiandji*, usłyszawszy że się teraz tam wszczęło powstanie, zamyslała na powrót udać się na tę wyspę; wczem im rząd *Grecki* przyrzekł dopomocy. Na czele tych *Emigrantów* znajduje się nieiaiki *Charmoulis*, ieden z najznakomitszych *Kan-*

djotów, który w czasie gdy Turcy opanowali *Kandję* był przymuszony przyjąć wyznanie *Machometanśkie*, dla uratowania znacznego majątku, później zaś przeszedł na stronę *Greków*.—Jeden z *Kandjotów* przeszedł na stronę *Turków* i przyjął wyznanie *Machometanśkie*, wydawszy oraz *Turkom* że włościanie sąsiedzkiej wioski uknowali spisek pod dowództwem *Plebana* miejscowego; dowódca *Turecki* posłał natychmiast oddział wojska do tej wioski, gdzie znaleziono 250 sztuk ręcznej broni, którą zabrano a włościan zaprowadzono do więzienia w *Kandji*, iaki ich los czeka dotąd ieszcze nie wiadomo. Turcy 2razy na tydzień rozsyłali okólniki do mieszkańców wyspy *Kandji* aby żaden z nich pod karą śmierci nie miał u siebie broni. — Wielu twierdzi że wszelkie namiary *Reszyda Baszy* nieudały się, a szczególnież przez to że *Missolongja* dotąd zostaje w mocy *Greków*, i że pod tą twierdzą *Turcy* ponieśli znaczne klęski utraciwszy kilka tysięcy *Żołnierzy* których już zawczasu przeznaczano do nowych walk z *Grekami* gdyby się poddała *Missolongja*. — z Niemiec.

w *Hanowerze* kończą *Pomnik* na cześć *Żołnierzy Hanowerskich* poległych w bitwie pod *Waterloo*, jest to *Obelisk* postawiony na wzniósłem miejscu. *Xięta Kambrzyz i Kumberland* wkrótce przybędą napowrót do *Hanoweru*.—w *Darmsztadzie* przy czyszczeniu kanału, wielu robotników doznało zawrotu, przez co popadli niebezpiecznej choroby, przyczyną tego był fetor z zgniłej ziemi, czemu wczesnie niezapobieżono.—Pułkownik *Gustawson* (b. Król *Szwedzki*) znowu w *Gazecie Mogunckiej* ogłosił iż mnóstwo iest fałszu w dziele *P. Segura* opisującym wojnę *Napoleona* w r. 1812. — w *Genewie* dotąd mieszkańcy niemogą się przekonać o dobroczynnych skutkach *krawiej ospy*, i niedozwalają aby ich dzieciom była

szczepioną, teraz naturalna *ospa* tak się zagęściła w tem mieście, że niema rodziny aby niepostradała iednego lub więcej Dzieci. — Król *Neapolitański* przeieżdając przez *Rzym* prosił *Ojca S.* aby mu udzielił cząstki *Krzyża S.* *Papież* odjawszy cząstkę tej *S. Relikwji* kazał z niej zrobić *Krzyż* umocowany na krystalne wyobrażającym *Górg*, i w nader ozdobnej puszcze posłał do *Neapolu*; gdzie z wielką uroczystością ten *Dar* wprowadzono do *Kaplicy Pałacu Królewskiego*.—z *Genui* wkrótce wypłynie *Eskadra Sardyńska* na której znajdują się podarunki od rządu *Sardyńskiego* przeznaczone dla *Deiów Barbaryjskich*.—*P. Arnolt* Autor traiedji *Marjuszai Germanika* był przedstawiony *Królowi Niderlandzkiemu* i ofiarował *Monarszę* nową swą traiedją *Wilhelm-I*, którą obecny teraz w *Bruxelli* sławny *Talma* w obec wielu literatów deklamował. Ta traiedja iest ułożoną z historii *Xżąt Oranji*.—Na terazniejszym *S. Michalskim* iarmarku w *Lipsku* najbardziej zwraca powszechną uwagę skład płócien z fabryk *P. Szwegricher*, przedstawił bowiem 430 gatunków różnych płócien i bielizny stołowej której tkanina iest zadziwiała, widzieć bowiem można na obrusach, serwetach i t.p: rozmaite owoce, rośliny, obrazy historyczne, batalje, bożków mitologicznych etc: przekonano się że ręko-dzielnie płócien w *Saxonji* są najdokładniejszymi w *Europie*. — w *Kopenhadze* odbywa się sprawa iednego z tamecznych mieszkańców, który zadusił swą żonę.—W czasie uroczystości koronacji *Cesarzowej Austrjackiej* iako *Królowej Węgierskiej*, danem było w *Presburgu* w Teatrze bezpłatne widowisko, grano sztuki w ięzyku *Węgierskim*.—Dnia 26 z. m. trwała w *Londynie* Rada gabinetowa od godziny 1. do godzi: 4 po południu. — w *Niemczech* odebrano listy z *Rzymu*, że *Ojciec S.*

ma być ciągle słaby, codziennie tłoczy się lud do fortecy *Watykanu*, dowiadując się o zdrowiu Ojca S. — Donoszą z *Wiednia* d. 29 z. m: że od kilku dni trwa częsta korespondencja między *Xciem Meternichem* i *Internuncjuszem Austrjackim w Stambule*; gońcy są prawie codziennie wysyłani. — w *Lausannie* w *Szwajcarii* utworzyło się towarzystwo mające się trudnić wychowaniem młodych *Greków*. — Minister *Kanning* zakazał wywozić z *Anglii* broni i amunicji, aż do dalszego postanowienia; miało się to stać z powodu, iż dla *Greków* ustawicznie zbierano broń wszelkiego rodzaju. — Filozof *Pitschaft* znajduje się teraz w Szpitalu w *Hofhejm*, o nic się nie troszczy, Obywatele z *Darmstadt* przysyłają mu różne dary, z których najchętniej przyjmuje *tytuł*; ten Filozof bardzo wielkie ma znaczenie między Ludźmi znajdującymi się w tymże Szpitalu. — Aptekarz pewny w *Raen*, nazwiskiem *Kourtemanche*, podał sposób otrzymania lodów w każdej porze roku. W małej baryłce miesza się 5 funtami siarczanu sody na proch stłuczony; z 4 funtami kwasu siarczanego o 36 stopniach; takowa mieszanina sprawia namarznąć wody, zwłaszcza jeśli się to odbywa na większych *massach*. *Akademja* pochwaliła to postępowanie. — Dnia 25 m. z. pobłogosławiono uroczyste 5 uczniów w *Królewcu* z Instytutu króleskiego *Głuchoniemych*, zostającego pod dozorem Dra *Neumann*. Jeden z nich mówił przy tej okoliczności zrozumiale w imieniu swoich towarzyszy wyznanie wiary. Zeh z tych młodzieńców idzie na naukę do tamtejszych rzemieślników. —

DONIESIENIA.

Potrzebny jest Nauczyciel na Wiesz posiadający języki, polski, niemiecki, francuzki; zgłosić się do Mecenaśa Grabowskiego w domu Nakwaskich przy ulicy Sto Jerskiej na 2 piętro.

Potrzeba do usług Ekonomicznych i Zastępstwa Wojta Gminy osoby bezwzględnej, z dobrymi świadectwami; zy-

czący takowego miejsca ma się udać w Rynek Starego Miasta w domu Nr 47 na I szcze piętro.

Podpisany wyczytawszy w Nrach 213, 214, 215 *Kurjera Warszawskiego* doniesienie Józefa Chajna *Faygenblat*, w którym tenże ogłasza, iakobym się w zgłędem niego oszukaństwa dopuścił, celem oczyszczenia się w oczach publiczności z tego zarzutu, oświadczam, iż całe to ogłoszenie jest dziełem jedynie złośliwości i potwarzy; dowodem zaś tego jest zapadły w uformowanej w tym samym przedmiocie z denuncjacji tegoż *Faygenblata* na d. 6m Października r.b. Wyrok w Sądzie Policji Poprawczej Obwo: Warszaw: Wydzia: I. który czyn mój, dający jedynie do rozwiązania spółki; uznał za należący do rozpoznania Sądów Cywilnych, a tem samem zupełną moją niewinność wyzeł. Donoszę przytem, iż wzmiankowanego *Faygenblata* za potwarzenie mnie i złośliwe rozgłaszanie czynów dobrej mojej sławie uszczerbek przynoszących, do odpowiedzialności przed Sąd Karzący pociągnąłem. —

Michel Harszkowicz *Barbonel*.

Unterzeichneter empfehlet sich dem geehrten Publikum, das ich habe ein neuen Transport Leuchter u: Kaffebretter, Tulauer Silber Schnutabacs dones, verschiedenen Porzellan u: faians. Waaren ganz schön erhalten, auch empfehle ich mich mit verschiedenen Englischen u: Deutschen Tisch, Tasche, Feder, Rasser Messer, Scheeren und Lichtscheren, verschiedene Stahl, Eisen Waaren, Säge:, feilen Beitel, Hubeleisen, Schlösser, u. d. g. Kaffemöhlen, Sporn, Schnallen, Halsketten, Bronsaletter, Brustnadeln, Engl: Knöpf, Karlsbadische steeh nadeln, Eng: Bleifedern, Eng: Lackirte Kaffebretter, u. d. g. Engl: Es u. Kaffe Löffel, Engl: Baumvolles, Engl: u. Sächsisch Zwirn Holländische bender, Colörte Wolle, Seide, Pelle, Konve, Handschueh, Strampf Dames u: Mans Pantoffel u: Pelzschuh, verschiedene Kopf u: zahnbürsten, verschiedene Schildkröten u: Hörne Dames Kemme, u. d. g. Pomade, Aromatisches Wasser, Vitorinische Balm u. d. g. Verspreche vorzüglich guttewaar u: billige behandlung, Stehe i gewölbe auf der Senator Strasse in Olbromskischen palle Nr 460.

J. W. S t o r b e r g.

Podpisana utrzymująca Magazyn Stroibw Damskich przy ulicy Podwal w Pałacu Dyżmańskiego Nr 497, o trzymać w najnowszym guście Modeliki zimowe Porzyskie, które gły iaz są skopjowane i Piórami najnie wszemi ozdabiane, ma przeto honor uwiadomić oten Szanowne Damy.

Katarzyna M e n t z e l.

Teatr. Jutro Opera *Westalka*.